

2019/2. számú

**TÁJÉKOZTATÓ
A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI KIFIZETŐHELYEK RÉSZÉRE**

**az Európai Gazdasági Térséghez tartozó tagállamok intézményeivel folytatott
elektronikus adatcseréről**

A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló 987/2009/EK (2009. szeptember 16.) európai parlamenti és tanácsi rendelet már a hatályba lépésekor célul tűzte ki a hatálya alá tartozó szervek közötti elektronikus adatcserét: az intézmények vagy a kapcsolattartási szervezetek közötti adattovábbítás elektronikus úton történik, közvetlenül vagy közvetve, a hozzáférési pontokon keresztül, egy közös, biztonságos kereten belül, amely alkalmas az adatok titkosságának és az adatcsere védelmének biztosítására [4. cikk (2) bekezdés].

Több éves előkészítő munkát követően az egyes szociális biztonsági ágazatokra vonatkozó elektronikus adatcsere 2019. július 3. napjától került bevezetésre. Az elektronikus adatcsere hatálya kiterjed a pénzbeli egészségbiztosítási ellátások szakterületére; így érinti a társadalombiztosítási kifizetőhelyek (a továbbiakban: kifizetőhelyek) feladatellátását is. Az elektronikus adatcserét Magyarországon a kifizetőhelyek tekintetében a felügyeletet ellátó megyei (fővárosi) kormányhivatalok (a továbbiakban: kormányhivatalok) bonyolítják le. Földrajzilag az elektronikus adatcserével érintett valamennyi Európai Unió tagállam, továbbá Norvégia, Izland, Liechtenstein (a továbbiakban együttesen: EGT-s tagállamok) és Svájc; azzal, hogy 2019. július 3-tól nem minden tagállam tér át még valamennyi eljárása tekintetében az elektronikus út alkalmazására.

A fentiekre való tekintettel 2019. július 3. napjától kezdődően, ha a kifizetőhely előtt folyamatban lévő eljárásban szükségessé válik valamelyik EGT-s tagállamnak vagy Svájcnak a megkeresése a tényállás tisztázása érdekében, úgy a kifizetőhelynek megkereséssel kell fordulni a kormányhivatalhoz, amely lebonyolítja a külföldi intézménnyel az adatcserét, és ennek eredményéről tájékoztatja a kifizetőhelyet. A kifizetőhely jogalkalmazási gyakorlatában ez az esetek döntő többségében akkor fordul elő, amikor valamely pénzbeli egészségbiztosítási ellátás megállapítására irányuló eljárásban be kell számítani a más EGT-s tagállamban vagy Svájcban szerzett biztosítási időt. Ha a biztosított ezen időszak igazolására vonatkozóan rendelkezik E104 vagy S041 jelű nyomtatvánnyal, úgy az eljárásban azt bizonyítékként fel lehet (és fel is kell) használni. Amennyiben viszont a külföldi biztosítási idejét a biztosított igazolni nem tudja, úgy a kifizetőhelyet tényállástisztázási kötelezettség terheli, amelynek keretében meg kell keresnie a kormányhivatalt a külföldi szervvel történő adatcsere lebonyolítása érdekében.

Az elektronikus adatcsere lebonyolítása iránti megkereséseket a foglalkoztató székhelye szerinti kormányhivatal kifizetőhelyi ellenőrzési feladatokat ellátó szervezeti egységei részére kell megküldeni. Ezek a szervezeti egységek az egyes kormányhivatalokban eltérő elnevezésekkel működnek: Kifizetőhelyi Ellenőrzési Osztály, Egészségbiztosítási Osztály,

Egészségbiztosítási és Nyugdíjbiztosítási Ellenőrzési Osztály, stb. Az illetékes kormányhivatal megfelelő szervezeti egységének az elérhetőségei a <http://www.kormanyhivatal.hu/hu> honlapon érhetők el. A kormányhivatal megkeresése történhet postai úton (papír alapon), illetve az e-Papír szolgáltatás igénybevételével elektronikus úton is.

2019. július 3. napjától kezdődően az elektronikus adatcsere keretében fog megtörténni a gyermekgondozási díj - amely az uniós rendeletek alkalmazása szempontjából családi ellátásnak minősül - esetében az elsődleges és másodlagos teherviselő tagállamnak a meghatározása is azokban az ügyekben, ahol valamilyen külföldi elem (például külföldön tartózkodás, külföldi biztosítás, külföldi családi ellátásban részesülés) merül fel a család valamely tagja vonatkozásában. Az elsődleges és másodlagos tagállam meghatározására irányuló adatcsere lebonyolítása érdekében azonban nem a kifizetőhely felügyeletét ellátó kormányhivatalokat kell megkeresni, hanem az ún. EGT-s járási hivatalokat. Az EGT-s járási hivatalok a következő illetékességgel rendelkeznek:

- Ausztria érintettsége esetén
  - o a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Győri Járási Hivatala (Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály Családtámogatási és Pénzbeli Ellátási Osztály) illetékes, ha az ügyfél lakcíme (ennek hiányában utolsó magyarországi lakcíme)
    - Budapest főváros,
    - Győr-Moson-Sopron megye,
    - Komárom-Esztergom megye vagy
    - Pest megyeközigazgatási területén van;
  - o a Vas Megyei Kormányhivatal Szombathelyi Járási Hivatala (Foglalkoztatási, Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály Családtámogatási Osztály) illetékes, ha az ügyfél lakcíme (ennek hiányában utolsó magyarországi lakcíme) bármely másik megye közigazgatási területén található.
- Minden más EGT-s tagállam és Svájc érintettsége esetén Budapest Főváros Kormányhivatala VIII. Kerületi Hivatala (Családtámogatási Főosztály Családtámogatási Osztály 5.) rendelkezik illetékességgel.

Amennyiben a pénzbeli egészségbiztosítási ellátás megállapítására irányuló eljárásban a külföldi biztosítási idő beszerzésén, illetve az elsődleges-másodlagos teherviselő tagállam meghatározásán túli más okból is szükségesnek látja a kifizetőhely a külföldi intézmény megkeresését, úgy a megkeresés indokoltságával kapcsolatban a Magyar Államkincstár Egészségbiztosítási Főosztályához (e-mail: penzbeli@onyf.allamkincstar.gov.hu) kell fordulni.

Azokban az esetekben, amikor a más EGT-s tagállam, illetve Svájc valamely intézmény fordul a magyar hatóságokhoz olyan adat közlése iránt, amelynek szolgáltatása a kifizetőhely hatáskörébe tartozik, a kormányhivatal az adatok beszerzése iránt megkereséssel fordul a kifizetőhelyhez. A kifizetőhely a külföldi szerv részére történő adatszolgáltatás megküldése érdekében köteles a kormányhivatal megkeresésére 8 napon belül a kért adatokat, információkat megadni.